

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Ac Potestate Romanorvm Pontificvm,
Imperatorvm, Regum ac Episcoporum**

Alvarez Guerrero, Alfonso

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 A 2069

De irregularitate. cap. xxxviii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63477](#)

partum, nisi in diebus priuilegiatis.

32. Fieri potest benedictio mensa presentibus seculis, cum non sit de horis canoniciis, nec competit ratione alicuius ordinis: potest enim laicus hoc facere. Et nota, quod excommunicatio cum solennitate dicitur anathema. de hoc vide Panorm. in c, cum non ab homine, de iudi. dicitur anathema. i. suprema maledictio, de qua etiam habetur in c. guilifarius, xxiiij. q. iiij.

DE IRREGULARITATE.

Cap. XXXVIII.

SUMMARY.

- 1 Irregularitas quid sit, unde dicta, que persone, & quibus causis irregulariter dicantur.
- 2 Irregulariter tam ille, qui fecit, quam qui consuluit.
- 3 Clericus volens hominem interficere, inuenito eo mortuo, nihil minus caput ei amputavit, virum fit irregularis.
- 4 Percutiens aliquem cum moderamine in culpa & tute, quemodo intelligatur.
- 5 Suspensus a iudice, siue ad certam diem, siue perpetuo, siue usque paenitentia, nisi prisus sententia absoluatur, collabare non potest.

Regularitas est nota. i. infamia, vel impedimentum canonicum ex virtute, seu defectu proueniens, qua quis prohibetur ad ecclesiasticos ordines promoueri, & in eisdem ministrare. Ita diffinit Guyl. Duran in Specie de dispensa. §. iuxta propositionis. Dicitur autem nonicum impedimentum, quia ortum habet a jure canonico, licet incepit a veteri testamento, quoad aliquas dictum est David: Non edificabis mihi templum, quoniam sanguinis es, j. Para. xxviiij. c. & in cano. xlviij. dist. huius etenim. ubi habetur, quod in Leui. etiam multi a sacerdotio repellebantur propter defectus naturales, sicut proscabiens, & gibbositatem, &c. Et dicitur irregularitas in, quod est sine, & regula, quasi contra regulam eccl.

sue natus, siue propter factum, vel defectum extra ecclesiam positus. Sumitur autem tripliciter. Primo pro defētis, qui sunt in homine sine peccato, ut quia qui est bigamus, vel maritus vidua, vel illegitimus, & huiusmodi unde renun. nisi cum pridem, s. persona. Secundo dicitur irregularitas personæ, ubi generaliter prohibetur quilibet ordinari, vel celebrare in ordine iam suscepto siue dispensatione domini Papæ, ne patiatur defectum, &c. de quibus infra patebit. Tertio dicuntur irregulares omnes illi, qui non possunt remanere in susceptis ordinibus, nec ad maiores promoueri, etiam post actam pœnitentiam, siue dispensatione domini Papæ, & aliorum praulatorum. de quo dantur regulæ.

Prima regula. Omnis furiosus, ebriosus, illiteratus, impudicus, percussor, litigiosus, neophytus, & generaliter quilibet in membris naturalibus defectuosus, irregularis est ad sacros ordines suscipiendos. pater hoc in decre. late, incipiendo à xxvij. dist. vique ad xl. per totum. ubi illa singulatim probantur.

Secunda regula. Accusans, vel deferens aliquem de criminis coram iudice, pro quo pœna capitis debetur, vel truncatio membra, irregularis est. v. quæstio- ne ij. delatori. & vj. quæstio. j. in Summa, de accu. accusasti.

Tertia regula. Percutiens aliquem siue propria perso- na, siue per alium eius mandato, si sequatur inde homi- cidiu[m], vel membra mutilatio, si hoc facit absque ineuitabi- li necessitate, irregularis est, de homi presbyteri, &c. Pe- tus, l. dist. miror.

Quarta regula. Percutiens absque mortis periculo, vel sanguinis effusione, vel truncatione, habens ad hoc potestatem, non est irregularis, ut de rapt. in Archiepiscopatu. & xxij. q. viij. s. ep. e.

Quinta regula. Iudex, actor, vel procurator, notarius siue dictator, vel promulgator, si in membris secuta est mutilatio, irregularis est, l. dist. si quis, ne cler. vel mona- sentiam, de homi postulatis, l. dist. c. j. Et generaliter purgationem vulgarem, que fit in torneamentis, vel alio-

modo, & quicunque vindictæ sanguinis autoritatem, benedictionem, seu patientiam sui exhibentes, irregulares sunt de excess. prælat. ex literis.

Sexta regula. Licet clericus non debeat interesse vindictæ sanguinis, si tamen ex sola curiositate, vel levitate interfuerit, vbi latro suspenditur, vel vbi quis in duello occiditur, licet peccet grauiter, non tamen fit irregularis, si nec auxilium, nec consilium, vel authoritatem praestiterit secundum Guil. in Spec. tit. de dispense. §. iuxta propositionis.

Septima regula. Iudex, vel officialis, seu aduocatus, qui tractauerunt causam criminis, dantes operam, vt sanguis effunderetur, licet nec mors, nec sanguinis effusio fuerit subsequuta, irregulares sunt: potest tamen in talibus per Episcopum dispensari secundum Guil. similiter cum illo, qui non ex officio suo, sed ex odio dedit operam, & fecit, quod potuit, vt occideretur, non tamen occiditur, vel mutilatur: indiget enim talis dispensatione secundum Guil.

Octana regula. Exercens artem chirurgiæ, si propter imperitiam, & negligentiam eius sit mors subsecuta ab incisione, adustione, vel potionе, quam dedit infirmo, irregularis est, vt de homi tua, §. i. Si tamen peritus existens phlebotomat sanguinem, vel secat, adhibens omnem diligentiam, non est irregularis, etiam si mors fuerit subsecuta; quia potius presumitur casu, & culpa patientis evanisse, xxij. quæst. v.. de occidendis. Secus si per eius negligentiam secundum Guil.

Nona regula. Licer laicu^r exercens artem chirurgiæ non fit irregularis, si non propter eius incuriam multi obierunt; clericus tamen, si sub eius cura aliqui, etiam propter eius culpam obierunt, irregularis est, secundum Innocen. qui hoc notauit in c. tua, de homi. ne cler. vel magna sententiam.

Decima regula. Extrahens sagittam, vel telum, vel gladium infixum corpori alicuius, si propter hoc vulneratus citius moritur, irregularis est, de homi tua.

Vndecima regula. Custodiens infirmum, & dans ei bere

bere imperitè, vel aliquid aliud contra consilium medico-
rum faciens, propter quod mors sit subsecuta, irregularis
fit propter imperitiam, & negligentiam dissolutam. Si ta-
men quis facit bona fide circa ægrotum, non debet esse fa-
cilius ad faciendum conscientiam scrupulosam, quamvis in
aliquo sit erratum: si ibi non sit lata culpa cum negligens-
tia dissoluta, quæ est prope dolum; & huiusmodi scrupu-
lum de facili deponere debet ad consilium sapientis. Si ra-
men tanta culpa fuerit, vel negligentia dissoluta, & cer-
tum est, quod mors inde fuit subsecuta, irregularitas con-
trahitur. Si vero non sit certum, tunc distinguendum est:
aut enim dubitatur probabiliter secundum iudicium me-
dorum, & tunc abstinendum est ab officio; si autem non
dubitatur, tunc deposita erronea conscientia administrare
potest, & etiam promoueri; alias non, secundum Rayn. I.
diss. hi qui arborem, & c. sæpè. Et secundum quosdam so-
lus Papa cum talibus dispensat.

Duodecima regula. Consilens aliquid, vnde sequitur
homicidium, irregularis est; vt si suasit iactum balistæ,
machinæ, vel lapidis, vel quod iret ad capiendum castrum,
quod capi non potest sine hominis morte; si inde sequi-
tur mors, ex illo consilio irregularis est, secundum Guil.
Item, si facit, vel consulit furtivè, vel proditorialiter capi
castrum, si mors inde sequitur, irregularis est, quia debuit
verisimiliter presumere hoc evenire posse. In talibus enim
punitur, qui remotam causam homicidio dedit, sicut qui
propinquam, vt notatur de homi. presbyter.

Decimatertia regula. Mandans aliquem verberari, si
verberans occidit verberatum, irregularis est, qui manda-
uit, nisi expressisset, ne occideretur. de homi. significasti
hodie. de homi, is qui mandauit, lib. vj. in fin. vlt. glos. Se-
cus tamen de illo, qui consuluit aliquem capi, vt pura ma-
lefactorem; quia tunc non sit consulens irregularis, etiam
si capiens occidit illum, quia hoc non consuluit, argu. de
homi. c. fin. Absit enim, vt ea, quæ propter bonum faci-
mus, si præter voluntatem nostram quicquam mali acci-
derit, nobis debeant imputari, xxij. q. v. de occiden. sem-
per tamen sit irregularis dans directe consilium in mortem

alterius, ut ne cler. vel mona. sententiam. nec interest suis
is, cui datum est consilium, statim fecerit homicidium, vel
etiam diu post; nisi prius consilium reuocauerit, & con-
trarium suaferit, de homi. Petrus. Immō si firmiter, & pro-
babiliter credat, quod post reuocationem consilij non re-
uocetur is, cui datum est consilium, à proposito occiden-
di, nec esse, ut denunciet illi, de cuius morte tradandum
est, quod caueat sibi. In eo autem, qui mandauit per se fie-
ri homicidium, videtur sufficere, si consilium mandata-
tum, de reg. iur. omnis res, vel si sciente eo, is cui mandata-
tum est, iuit ad eum occidendum, ut xxij. q. j. omne quod,
vel parentelam, vel amicitiam cum eo contrahat, licet ei
hoc non significauerit, quia qui est certus, certiorari non
debet, de elect. inter vniuersas.

Decimaquarta regula. Consulens alicui, ut occidat ali-
quem, si ipse, cui consultum est occidere, occidatur ab illo
occidendo, secundum opinionem mitiorem non iudica-
tur ille consulens irregularis. Ratio, quia fines consilij ex-
cessit, ex quo egressus est ad occidendum, nec sibi bene
cauit; nisi excitaret eum ad occidendum alium. forte in
tali casu, ubi periculum esse posset, tunc esset irregularis,
etiamsi is, cui consuluit, occidatur, secundum Guil. vbi
suprà, secundum rigorem tamen juris hodie talis consul-
ens irregularis est, per Ioan. Andr. in nouella. de homi. is
qui mandauit, lib. vj.

Decimaquinta regula. Si quis suadet alicui, quod pro
patria, vel pro proximo suo, vel pro iure ecclesie sue pen-
culo se exponat, non ob hoc sit irregularis, etiamsi ibi mor-
tiatur, xxxij. q. iij. pro membris, &c. scq. Si tamen sciret,
vel crederet eum ibi moriturum, tunc videtur, quod sit
irregularis, secundum Guil. Si autem consulat, quod in-
dubitate mortis se exponat pro honore Christi, vel fide, vel
statu ecclesie, non sit irregularis, etiamsi mors inde sequar-
tur, xxj. q. j. sunt quidam, xj. q. iij. non solum. hac ratione
excusantur Inquisitores hæreticæ pravitatis, sciētes, quod
statim postquam aliquem pronunciauerint hæreticum es-
se, illi morte tradetur; hoc etiam alias multipliciter pro-
curando. ad hoc etiam accedit, xxij. q. viij. legi, & q. v. si
audie-

audieris. Illi tamen clerici, qui portauerunt ligna causa inadulgentiarum ad haereticos comburendos, irregulares sunt, nec cum eis dispensatur, nisi per Papam.

De: imasexta regula. Dans operam rei licite, utputa et discando ecclesiam, vel domum, adhibita omni diligentia, quam potuit adhibere, si occidit aliquem casualiter, non efficitur irregularis. Si tamen dat operam rei illicitae, nec adhibuit omnem diligentiam, quam debuit, fit irregularis, ut de homi. lator. & c. ex literis, & c. sicut dignum. & c. presbyterum. & c. continebatur, & c. ad audientiam. Hinc est, quod medico operanti secundum regulas artis suae non imputatur ei, si quis sub eo moritur: sed si negligentiam commisit, consulitur sibi, ut non promoueat ad ordines, de quali. ordi. ad aures. Sed quid de illo medico, qui vertit infirmum ad aliud latum, ut citius moriatur? Respideo, † quod irregularis est tam ipse, qui fecit, quam ipse, qui consuluit, si ex hoc mors fuerit subsecuta; quia forte via anhelitus precluditur, vel apostema rumpitur ex violentia motus, vel suffocatur. Si autem non citius moriatur ex hac causa, non fit irregularis, sed paenitere debet de facto.

Decimaseptima regula. Non solum est irregularis quis, si ex eius percussione est mortuus aliquis, sed etiam si ex hac percussione infirmitatem contraxerit, unde mortuus est; ut de homi. presbyterum. & c. ad audientiam. & iij. distinct. studeat.

Decimoctava regula. Defendens se in casu evitabili; & occidens aliquem, irregularis est, i. dist. si quis viduam. & talis ad superiora non ascendat, & in susceptis non facile dispensatur. Sed si necessitas fuit incurabilis, datur consilium ei, ut non minister, i. dist. de his clericis. non tam propter hoc deponitur, immo in suo ordine administrans toleratur de iure communii, absque dispensatione secundum Lau. i. dist. quia tua. Sic loquitur de homi. c. ij. prout prosequitur ibi Hostiens. Et quidam dicunt, Episcopum posse in tali casu dispensare, licet hoc non possit secundum lo. de Deo, qui dicit solum Papam hoc posse. Hodie dicitur simpliciter, irregularitatem nullam incurtere illum, qui

qui personam suam defendendo in casu ineuitabili occidit, de homi. si furiosus, in Clemen.

Decimanona regula. Infans, vel furiosus committens homicidium non est irregularis, vt in Clem. si furiosus, de homi. Idem est de dormiente, si aliquem occidat, qui tamen non habuit propositum occidendi eum.

Vigesima regula. Potens hominem liberare à morte, & non faciens, irregularis est: quia qui potest defendere, & non defendit, occidit, de homi. sicut dignum. Quod intellige secundum glo. c. iij. de sent. excommun. de illo, ad quem ex potestate, ex officio, vel dignitate pertinet realiter defendere, & non simpliciter de quocunque. Vnde dicit ibidem glo. quod si ego non habeo aliquam potestatem, & video, quod aliquis vult verberare clericum sine auxilio meo, aut consilio, non credo, quod sim excommunicatus, si non prohibeo illum; licet alias forte peccem, quia non defendo, cum possem.

Vigesimaprima regula. Retrahens à proposito liberandi hominem à morte, irregularis est; quia quodam modo indirecte homicidium commisit. I. dist. si quis viduam, & de pœnit. distin&tj. periculose.

Vigesimasecunda regula. Percutiens animo occidendi latronem, si ex aliorum vulneribus latro obiit, irregularis est, vt colligitur de homi. significasti, j. respon. Idem etiam si non percussit, sed aliquid operis impedit ad mortem eius; puta quia latronem detinuit, vel cōtra eum clamauit: alias autem si clamasset contra eum, non in mortem eius, sed quod caperetur, vel detinuiteum, vel se leuem extendi: irregularis non est de morte eius: veletiam fit in neglectu; alias si malitia eius perpetretur homicidium: & idem, si negligentia eius committatur, l. distincti qui. Et ideo si clamat contra latronem, siue eum capiat, siue alias quocunque modo potuit intelligere, & ex clamore suo, vel alio actu homicidium sequitur, irregularis est; nisi forte faciat propter periculum corporis sui, vt si videt, quod aliquis eum occidere vult, tunc enim potest bene inuocare, & clamare pro auxilio, quia non intendit in aliorum mortem, sed in suam liberationē. Secus si hoc faciat

faciat propter periculum rerum suarum, si fugæ præsidio euadere potest. de homi. suscepimus.

Vigesimateria regula. Clericus ligans cum sociolatronem, si postea timens, ne occidatur à latrone, ipse potius occidit, irregularis est. de homi. vbi suprà.

Vigesimaquarta regula. Si clericus non valens aliter recuperare res suas tenet furem, ne cum rebus fugiat, docet cum exhibeat iudici, vel eius auxilium inuocet ad res suas recuperandas, non est irregularis, licet postea fur à iudice puniatur: dum intentio eius non sit corrupta intendendo ad furis mortem, vel mutilationem, &c. Idem dicendum est, si clericus credit, vel tradit seculari potestati latronem, petens, quod eum puniat citra sanguinis effusionem, vel petens rem subtractam sibi restitui: si potestas in latronem animaduertat, i.e. puniat eum morte, non propter hoc clericus erit irregularis, vt de homi. de latoris, libro vj. nec etiam nocet illi, si ad conuincendum latronem tradidit intersigna. Et idem si simpliciter deponit querelam de iniuriantibus sibi, & ecclesiae suæ, quamvis tales vix absque sanguinis effusione valeant coarctari. de homi. tua nos, §. vlt. & c. postulasti, xxij. quæst. iiiij. Maximianus. & q. v. c. v. & c. vnum, & c. pçna. Et hæc omnia vera sunt, quando non intendit ad mortem, nec hoc in animo gerit, sed protestatur publicè, quod citra sanguinis effusione castigetur. Non est ergo irregularis curialiter agens contra furem, non criminaliter ad mortem, vel sanguinem; licet eum iudex ex causa probabili suspédat ab officio suo, vt de homi. postulasti. Ex quo vterius patet, quod nullus notam irregularitatis incurrit, qui per extortores, siue ex-actores alicuius curiæ curauit aliquem capi propter delictum tale, propter quod nec mori, nec mutilari posset; licet iudex inueniens eum alia commisisse, proptereasuspendit eum: si tamen nec ille crediderit, nec cogitauit illud contingere posse.

Vigesimaquinta regula. Si iudex officialis insequitur furem fugientem, & querit à me vtrum viderim illum, & ego sciens quod fur ille ad mortem queritur, instruo eum, & per meam resptionem fur inuentus est, & occisus, sum irre-

irregularis: securus, si nec sciui, nec suspicatus suum, quod ad mortem, vel ad poenam sanguinis queritur. Unde consulitur in casto hoc, cum aliquis seit, aliquem ad mortem quæsumum fugere non posse, nisi per alteram de duabus vijs, non debet dicerè, per hanc non fugit; quia sic proderet eum per alteram fugientem: sed aut raceat, aut querentem curialiter euadat dicendo, nunquid ego custos illius sum? vel alio modo.

Vigesimasexta regula. Si clericus, qui egit ad res suas recuperandas, ex post facto ratum habet, quod suspensus latro est, & hoc sibi placet, si talis nullum consensum habuit in mortem illius, nec quicquam cooperatus, non est irregularis, secundum Guil. & hoc si gaudet, quod maleficium est punitum, non autem persona: cum secundum ipsum irregularitas ex homicidio solo non contrahatur, nisi culpa, vel voluntas precedat, vel scandalum sequatur, ut nota. l. dist. hi qui. & de homi. ex literis. & c. veruntamen. Hodie vero iure cautum est, quod si quis absq; mandato meo manus violentas iniecit in clericum meo nomine; si hoc ratum habeo, excommunicationis canonem incurro, & hoc propter ratificationem, quæ retrotrahitur, & mandato comparatur: si autem hoc meo nomine non esset factum, licet ratum haberem, peccarem, sed non incurrerem excommunicationem, ut dicitur expressè in c. cum quis de sent excommun. lib. vj. Ut hoc intelligas, ponoti tibi casum: Aliquis amicus, vel seruitor tuus scien aliquem clericum tibi fecisse iniuriam verbalem, vel relem, percussit eum; quem tu postea receptando magis amicum habuisti, vel gauius es, & hoc factum commendasti, vel laudasti; tu es excommunicatus propter ratificationem, ac si mandasses. Sed si unus extraneus percussit clericum, & tu audiēs gratum habes, & gratularis de hoc, licet non sis excommunicatus, tamen peccas, ad minus violaliter, secundum Ioan. Andr. in nouella supradicti cap. cum quis, lib. vj.

Vigesimaseptima regula. Si quis mandat capi vnu clericū de tribus simul incedētibus, & alios duos non grauari, & mandatarius exceedit fines mandati etiam alios duos capiendo,

piendo, ille mandans non erit excommunicatus secundum Iohannem de Deo, lib. iii. lxxviii quæstionum, q. xiiij. Et ratio est, quia captio contra voluntatem eius est facta. Petrus tamen de Sampræja, alias Sansona purat, quod de danno tenetur, quod illi passi sunt. de iniurijs, c. fin. xxiiij. q. viij. propterea. Et hoc infertur per simile de irregularitate, quod irregularitas ratione homicidij non contrahitur sola voluntate, nisi homo actu occidatur, de homi, sicut dicitur, §. j. vbi de hoc in glo. ex corde, xv. q. j. si quis non iratus. Sed nec sit quis irregularis propter solum homicidium, nisi culpa, vel voluntas præcedat, vel alias sequatur scandalum, ut notatur, l. dili. hi qui prioris, de homi, ex literis, de cleri. ægrotan. tua. ¶ Ex hoc dicto soluitur quæstio, qua queritur, an clericus, qui volebat interficere hominem, sed non potuit, quia inuenit eum iam mortuum, sed volens nihilominus satisfacere ira suæ, amputauit caput mortui, sit irregularis? Et dicendum est, quod licet voluntas occidendi fuit, tamen non est irregularis, secundum Archid. xv. q. j. si quis. Ratio, quia ad hoc, quod homicidium committatur, requiritur, quod homo animatus occidatur, de homi. sicut dignum, xxxij. quæst. ij. Moyse, vbi abortus fœtus inanimatus non imputatur ad homicidium, sicut etiam not. Aluarus, Inno. Bernar. de homic. si aliquis.

Vigesima octava regula. Si quis in rixa mortuus est, necatur tamen quis illum interfecit, licet secundum quosdam scilicet Iohannem. omnes irregulares sint, quoad promotionem ad ordines propter incertitudinem, ut xxiiij. q. vlt. c. fi. tamen probabilius est, quod in tali casu quilibet suæ conscientiæ sit relinquendus, secundum Guilielmum in speculo. & Hoc sicut in Summa de hominibus, q. qua pœna.

Vigesima nona regula. Si amici mei occidunt aliquem mihi iniuriantem me inuito, & contra meam prohibitiōnem, mihi non nocet, ut de homi. Petrus, iij. q. iii. qui à presulatus. Idem est, si me ignorantem, de simonia, nobis, &c. de regularibus. Sed si turbata conscientia sit, puta quia non expressè consensi, nec contradixi, imputabitur, argu. de simonia, Matthæus. Immo etiam dicunt quidam, quod hincis

Fisciens contractum de morte habitum non reuelauit, non sum irregularis: quia homicidium non commisi facto, mandato, consilio, vel defensione, l. distinct. si quis viduat, & de homi. Petrus. Alij dicunt contra; si credid, quod obstante mea prohibitione mei intuitu interficeretur: & hoc est tenendum. Nam in tali casu tenebar reuelare illi, contra quem contractum est.

Trigesima regula. Si aliquis vadit ad interficiendum aliquem, & tu eiusceter consentias, non tamen eum incitas ad homicidium perpetrandum, nec cum eo super hoc aliqua verba habuisti, vel si habuisti, semper ex animo hoc ei dissuasisti, sed cum nollet tibi acquiescere, timens de ipso, cum associans eo proposito, ut si forte eum quis inquireret, defendas, & tunc homicidium perpetrat, vere irregularis es, secundum Hostien. ad quod facit, de homi. sic ut digauim, g. illi qui.

Trigesimaprima regula. Clericus ministrans arma pugnantibus, si aliquis interficitur, irregularis est, arg. xxij. q. j. n. si bella. g. fin. Nomine autem armorum intelliguntur fustes, lapides, ligna, &c.

Trigesimaseunda regula. Iudex ecclesiasticus potest hortari brachium saeculare contra violentos, & hereticos, vel paganos, non ut occidat, vel mutillet, sed ut de terris fidelium expellat. Nec etiam est irregularis, si aliqui incidenter sunt occisi, xxij. q. j. de occidentis, & xxij. q. jj. Maximianus: immo secundum Inno. de homi. petitio, licet aliquis in bello iusto aliquos percosserit, si tamen inde nullus est mortuus, non sit ex hoc irregularis. Idem, si quis accedit ad bellum iustum causa pacificandi, vel ex alia iusta causa, licet ex eius praesentia aliquod robur accrescit suis, vel timor incutiat aduersarijs, non est sibi imputandum; dummodo dolus, & etiam lata negligentia absit omnino, secundum Guil.

Trigesimatercia regula. Clericus, qui interest iusto, vel iniusto bello in armis, vel sine armis, si aliqui sunt hinc inde interficii, irregularis est, licet ipse non occidat, l. distinct. si quis, xij. quæst. iij. porro, xxij. q. vlt. quicunque, j. q. j. c. fin.

Trig;

Trigesimaquarta regula. Clericus defendens se, vel suos, licet tunc ex defendantibus aliquis imperfectus est ex aliqua parte, non est irregularis, ut illi qui non interfecunt, nec interfectorum adiuuabant, non sunt irregulares, licet voluntatem occidendi habuissent: quia lex promotionis factum requirit, xv. q. j. 6 quis non iratus.

Trigesimaquinta regula. Clericus in bello iusto, quod non ad occidendum, sed ad defendendum geritur, ministans sagittam balistario suo ad sui defensionem, si ille balistarius aliquem interficerit, sed ille clericus non intendebat, quod ipse aliquem interficeret, sed quod illos deruisset, & sua defendisset, aut recuperasset, non est irregularis, secundum Guil. Idem dicit de illo, qui in bello iusto praepositus fuit exercitui, & sumptus facit, & cuncta disponit, si forte eum contingat lanceas, vel sagittas emere, & ministrare, & ad exercitum, vel ad custodia castri mittere; vel hortatur ad currendum post hostes, ut eis præda hominum, vel animalium auferatur, & tunc forte aliquis interficeretur, dummodo solum intenderet ad recuperationem præda, non ad vindictam, talis enim causa remota non nocet.

Trigesimasexta regula. Qui mulieri facit, ne concipere, vel generare, vel post conceptum parere possit, & qui prægnantem mulierem percutit, ita quod facit abortivum, si foetus iam fuit viuiscatus, irregularis est. Sed si nondum fuit viuiscatus, solum mortaliter peccat, de homi, si aliquis, h. quest. v. consuluit. Vel si probabiliter dubitat, vel credit, an sit mortuus, vel viuus foetus ex illa percussione, vel utrum conceptus fuerit animatus, vel non, in tali dubio debet à promotione, & à ministerio abstinere, nec periculo se committere. Si vero leuem, vel temerariam habet opinionem, deponat eam, si potest, & sic poterit promoueri, & administrare; alias non. arg. de sent. excommun. inquisitio. & de simo. per tuas. ij.

Trigesimaseptima regula. Licet clericus aliquem occidens pro defensione rerum suarum, irregularis est, de homi suscepimus, ubi dicitur: post tunicam relinquendum est pallium. & melius est rerum iacturam pati, quam pro-

seruandis vilibus rebus, ac transitorijs acriter in alios ex-
 ardescere; clericus tamen personam propriam defenden-
 do necessitate ineuitabili repellens vitam vi, cum moder-
 mine inculpatæ tutelæ percutiens aliquem, si inde mon-
 sequitur, non imputatur ei, ut notatur de homic. signifi-
 cati, ij. & iij. & c. interfici. vnde dicit Archidia. xxij. q. i.
 quod clericus etiam interficere potest, ut non interfici-
 tur, argum. de fur. cap. iij. dum tamen hoc faciat pro
 persona propria. hodie expressè in Clemen. si furiosus, de ho-
 mici. Et dico personam propriam; nam secus est secun-
 dum Ioan. Andr. in nouella super Clemen. si furiosus, de
 homic. si non valens euitare mutilationem, licet mortem
 possit euitare, mutilauit, vel occidit aliquem inuasorem.
 Et idem, si aliter non valens saluare res suas, eum occi-
 dit, qui deportare volebat. Secus etiam secundum glo-
 dæ Clemen. super verbo, suo, de illo, qui occidit illum, qui
 occidere volebat patrem, filium, coniugem, vel per-
 sonam coniunctam, quam aliter iuuare non potuit, quod pu-
 tat Ioan. Andr. quasi casus ille non includatur sub necesi-
 tate ineuitabili. Intelligitur autem necessitas ineuitabilis,
 secundum Ioan. Andr. ibidem, super versi. non valens, vt
 quia inangulatus erat, vel sic arctatus, quod fugere non po-
 terat, nec clamore iuuari. + Intelligitur autem cum mo-
 deramine inculpatæ tutelæ, si fiat ex incontinenti, non ex
 interuallo, & causa defensionis, non vltionis; & si æquali-
 ter se defedat, sicut infestatur, ut si gladio percutitur, & ip-
 se gladio percutiat, vel si ligneo baculo, & ipse è conuerlo
 baculo ligneo, aut si ferreo baculo percutitur, & ipse è con-
 uerlo, ne amplius percutiantur ad mortem. Si autem per-
 curtiatur paruo ligneo baculo, à quo non timeatur mors,
 vel depilatur, vel per vestem trahitur, & ipse repercutient
 ferro occidit suum inuasorem, irregularis est, quia non est
 moderamen inculpatæ tutelæ: debuit enim se moderate-
 tueri, & non excessiuè vltra violentiam sibi illatam, aut si
 percussus est semel, & sic dimissus est, nec ulterius se cre-
 dit percuti, si incontinenti repercutit, & occidit, irregularis
 est. Nam non debet occidere inuasorem, ex quo ab eo
 non credebat se occidi; vnde excessit in moderatione, quia

pro
 gun
 iuri
 tro
 sent
 cess
 dica
 tur
 rie
 vel
 seq
 mis
 Go
 me
 vel
 con
 iust
 ea.
 rid
 pris
 mit
 & p
 hoc
 dict
 ne p
 plus
 ne
 tur
 bil
 te o
 go p
 dea
 nan
 T
 ptu
 ille
 dex

pro vna percusione non letali occidit. hæc omnia colliguntur in glo. c. significasti, ij. de homi.

Trigesima octaua regula. Prælatus spiritualis habens iurisdictionem temporalem in suo dominio, si fur, vel latro deprehensus in furto, vel maleficijs adducitur ad presentiam eius, & petitur puniri iuxta condignum sui excessus; non debet ipse personaliter de hoc cognoscere, iudicare, aut sententiare; sed debet hoc committere suo procuratori dicendo ista verba; fiat iustitia; generaliter, non descendendo specialiter qua morte sit moriturus. ne cler. vel mona. c. ylt. lib. vj. Nec per hoc etiam est irregularis, si sequatur sanguinis pena. vnde potest fieri specialis commissio super tali casu, sed non expressa pena secundum Goffre. Idem tenet Nouellator in d. c. vlt. lib. vj. dicit tamen Nouellator in nouella ibidem, quod si Episcopus, vel prælatus mandat notario suo, vt in tali casu scribat commissionem procuratori Episcopi, vt super his faciat iustitiam, talis notarius est irregularis. Quod probat ex eo, quia talis non habet sacre quicquam ex officio suæ iurisdictionis, quod requirit illa decretalis. Sit ergo Episcopus cautus, vt non iniiciat laqueum clero; vnde committat istam iurisdictionem laico per seipsum immediate, & per alium laicum, non autem per clericum. Et scias, quod hoc non solum veritatem habet in prælato habente iurisdictionem temporalem ratione beneficij, sed etiam ratione patrimonij secundum Nouellatorem ibidem. Et quod plus est, dicit idem, quod ex quo clerici tales casus finie metu irregularitatis possunt alijs delegare, satis videatur, quod si laicus talem iurisdictionem habens, sed probabilem, causas sanguinum terminar, poterit hoc non obstat te ordinari; quia non sit irregularis ea ratione. Caveat ergo prælatus cum interrogatus fuerit a iudice, ne respondeat; malum est, si ille malefactor remanserit impunitus; nam tunc esset irregularis, vt de excessu præla. ex literis.

Trigesima nona regula. Si iudex habens latronem capitum querit de aliquo perito, quid debeat fieri de tali, & ille respondet, talem esse morte puniendum, vel simile; iudex autem securus eius consilium latronem punit ad mortem,

irregularis est consulens; quia sicut in culpa in casu, in quo de facto non erat respondendum, ut de excesso prælato ex literis. Si tamen non est casus de facto, sed iudex querit simpliciter, qualiter tales sint puniendi, & clericus responderet, quod ad mortem, vel ad sanguinem; si respondens respondet, quod ad mortem, vel ad sanguinem, & responderet secundum veram iuris sententiam, ut expertus iuris consultus, non est irregularis; & maximè si extra iudicium, ut dicit glo. in d.c. ex literis. Si autem errans in iure dixit, cum aliter iura disponant, irregularis est, ut colligitur per Guil. in Specu. tit. ij. §. iuxta propositionis. Si autem qui non reputatur iuris consultus, interrogatus responderet, non ut iuris consultus, sed simpliciter dicit, quid de talibus sentiat, nec presumit, quod iudex eius sequatur responsione, non est irregularis; ex quo non responderet ad casum, qui sit de facto. Nam si consuleret ad casum de facto, irregularis esset secundum Ray.

Quadragesima regula. Suspensus ab officio celebrando est irregularis, ut xj. q. iij. si quis damnatus. &c. si Episcopus in concilio. Et licet illi canones loquantur de excommunicato scienter, & in contemptum clavium celebrante, hodie tamen idem irregularis est in suspensione diuinis, ut de re iudica. cum aeterni. & de senten. excommunicatum medicinalis, lib. vij. & in hoc casu solus Papa dispenses, ut notauit Guil. in Specu. tit. ij. §. nunc de Episcoporum versi. est inquam. Suspensus autem à beneficio tantu' non fit celebrando irregularis, quia hoc nullo iure causatur secundum Innocent. de elect. cum in cunctis, §. cleric. & c. statuimus, de concess. præben. quia diuersitatem. Minoris quoq; excommunicatione propter participationem excommunicati in locutione, vel similibus ligatus, liceat celebrando grauiter peccet, non tamen efficitur irregularis; quia hoc nullo iure cayetur secundum Innocent. immo si medio tempore postquam communicat excommunicato, celebrauerit, benè potest poenitentia peracta sine Papæ dispensatione celebrare, ut de cle. excomm. minister. c. fin. xj. q. iij. si quis presbyter. Inno. tamen & Hostiensis dicunt, quod tales non propter suspensionem à iure celebra-

brare prohibentur, cùm non sint suspensi à iure, nec suspendi: sed solum propter peccatum prohibetur, cùm fuerint suspensi quoad Deum à sacramentis, & à promotione: si enim à iure suspensi essent, celebrando fierent irregulares per cap. cùm xterni, de re iudic. lib. vj. & de senten. excommun. cum medicinalis. eod. lib. vj. Ex quibus omnibus hoc colligitur secundum Abba, in distinctionibus suis, & c. si celebret, & c. de cleri. excommun. ministr. quod celebrans in mortali peccato non incurrit irregularitatem post pénitentiam, & reconciliationem obtentam super peccato mortali, vel excommunicatione minori; ex quibus celebrans poterit sine aliqua dispensatione superioris celebrare. Nec obstant noua iura, scilicet cap. cùm xterni, de re iud. & c. cùm medicinalis, de senten. excommun. libro vj. quæ loquuntur de illis, qui sunt ingressu ecclesie priuati, & à diuinis suspensi: quod non est in istis, cùm isti nec ingressu sint privati, nec etiam à collatione sacramentorum, sed solum à perceptione sunt suspensi.

Quadragesima prima regula. Notorius fornicator à iure suspensus celebrans non fit irregularis secundum Guil. in Specu. tit. ij. §. iuxta propositionis. Nec obstat, quod quidam dicunt, quod quodlibet peccatum notorium facit hominem irregularēm, vt de tempor. ordin. capi. quæsum. hoc enim verum est, sed ibi non intelligitur irregularitas, quæ requirit Papæ dispensationem. Vnde dicit Abb. vbi supra, quod in illa irregularitate, quam quis incurrit ex notoria fornicatione, si in tali celebrat, potest Episcopus dispensare post pénitentiam, per c. ac li. de litis contesta. & ita hodie seruatur. Et quamvis quidam nimis rigidi, vt Host. & Innocen. dicant contrarium, tamen non sunt audiendi, quia qui nimis emungit, elicit sanguinem, iij. distinct. denique. Nec aduertas rationem illam, quam dicunt; Omnis suspensus ab officio per casuonem, celebrando fit irregularis, vt dicitur in c. cùm clericis, de re iudic. & c. cùm medicinalis, de senten. excommun. lib. vj. sed talis est fornicator notorius, vt patet in c. quæsum, de cohabiti. cler. & mu. & xxxij. dist. propter hoc ergo efficitur

irregularis celebrando. Ad hoc enim responde audacter, secundum Franciscum de Zabarel. in c. vestra, & c. quæsum, de cohab. cleri. quod suspensus à canone celebrans, tunc solum incurrit irregularitatem, quando per modum sententiæ sit à canone suspensus, ut in d. c. cùm æterni, lib. vj. Sic autem non est in fornicatore notorio, & symonaco; quia non per modum sententiæ, sed enunciatiæ dicitur à canone, quod sunt suspensi, ut patet in c. quæsum, de cohab. cler. ergo celebrando non sunt irregulares; de lenti. ex. commun. lib. vj. Tene ergo secundum Franciscum, quod si in canone pœnam imponente dicitur, quod talis sit suspensus ab officio, vel dicitur, Suspendimus talis ab officio, si hoc fecerit; tunc taliter suspensus celebrans sit irregularis, ut in d. c. cùm æterni. Sed si dicitur à canone pœnam approbante, velen. inciant, seu recitante, aliquem esse suspensum, si ut dicitur de fornicatore notorio in c. quæsum, vbi constat no. orium fornicatorem esse suspensem; talis celebrando non sit irregularis. pro isto dicto est famosissimus ille doctor Guido de Baisio, Archidiaconus nuncupatus, xxxij. dist. ad hæc vero. vbi ipse narrat in fine glo. quæ incipit, istud intelligitur; quod notarius fornicator non est principaliter suspensus à canone, sed à Deo. quod patet e. eo, quia quām cito pœnitit, licet celebret, de coha. cler., & vlt. licet in odijum criminis per canones aliquid sit additum, quoad vitiationem eorum; v. scilicet non audiantur ab eis diuina, ut in c. vestra, & in c. tua, de cohab. cler. xxxij. dist. nulla, & c. præter hæc. & hoc secundum Inno. licet Host. notauerit contrarium in Spec. tit. iij. §. iuxta propositionis, vers. porro. & idem not. per Archid. lvj. dist. Aposto. in principio. & hoc seruat cœria; quia quando dispiciat cum talibus, simpliciter dispen-

fi

Quadragesimæ secunda regula. Suspensi à canone non propter aliquem defectum, utputa illegitimè nati, & corpore vitiat, non incurrit nouam irregularitatem, si ante obtentam dispensationem celebrent secundum Guiliam Spec. tit. iij. §. iuxta propositionis, vers. porro. & idem not. per Archid. lvj. dist. Aposto. in principio. & hoc seruat cœria; quia quando dispiciat cum talibus, simpliciter dispen-

sat super defectu, nulla facta mentione de irregularitate, quia nullam incurunt, lvj. dist. Apostolica; &c. Cenomanensem, de filiis presbyterorum, veniens. Ideo dicit intelligendum esse Speculatorum de illis, qui propter infamiam suspensi sunt a canone, sicut sunt illi, quorum criminis sunt notoria, & qui etiam post peractam penitentiam celebrare propter scandalum, & infamiam prohibentur, ut in c. fin. de cohab. cler. & mu. & de hon. ex literis, c. fi. &c tamen ante dispensationem celebrando nouam irregularitatem non incurunt; quia hoc non inuenitur iure caustum, secundum Guil. in Spec. vbi supradictum, & Archidi. lvj. distinct. Apostolica, &c.

Quadragesimateria regula. Suspensus a confessionibus audiendis celebrans ante reconciliationem non efficitur irregularis secundum Guil. quia hoc non inuenitur iure caustum, xj. q. iiij. §. euidenter. de hac suspensione habetur xxvj. q. j. & v. q. vij. per totum.

Quadragesimaquarta regula. Recipiens beneficium in irregularitate, impetrata absolutione super irregularitate, non indiget alia dispensatione super beneficio obtento, secundum Rayn. & Guil. in Spec. Caveat tamen quilibet, ne in peccato mortali, vel suspensione beneficium recipiat. Vnde securius est, ut talis consteatur ante receptionem, ne collatio sit vitiola, secundum Guili. in c. si celebret, de cler. excommu. min. Licet hoc sit perdurum, est tamen verum propter rationem ibi positam; quia scilicet eligi non potest in peccato mortali ad illa, a quorum perceptione a sanctis patribus est priuatus. Veruntamen Abb. ibi moderatur hoc dicens, quod si cui existenti in occulto collatum sit, sed ipse recipit illud post peractam penitentiam, posterit retinere. allegat de tempore ordinis. quasitum, de sent. excommun. c. vlt. Sed propter peccatum enorme, utputa propter homicidium, ipse iure perdit beneficium, ut not. per Archidia. l. distinct. studeat, in glossa, hic dispensat. vbi dicit glo. quia de iure debet eo carere: quod exponit Archidac. per sententiam, non ipso iure. Nam homicidium non inducit ipso iure pricationem beneficij, secundum Bernard. Compost. qui ita notauit, de electione, cap.

quod sicut, in gl. j. g. si. verò, vers. alia autem. Et idem serit Inno. dicens, quod in homicidiis irregularibus cadet potestius cuiuslibet dignitatis; quia etiam iustè habent eam, si cum eis fuerit dispensatum. Et etiam sine dispensatione iustè tenent predicti dignitates suas, quo usque renuncient, vel deponant secundum Innocen. qui ita notuit de excessibus pralatorum, e. cùm, in princ. Contrarium istud dictum faciunt multa iura, vt de clero pugnante in duello, c. Henricus, in fin. Item ly. distinct. si Evangelista, cùm dispensatio requiratur, vt homicida beneficium recipiat: videtur secus de iure communi. Item cum homicida ministrare non potest, etiam post poenitentiam sine dispensatione; de tempore ordin. quia suspensus est beneficio, quod datur propter officium. & sic etiam accedit, lxxxj. distinct. eos. & notatur de consuetu. cùm dilectus, in glos. suspensus enim. Tu dic breuiter, quod ha nulla est contrarietas. Nam Bernar. & Innoc. intelligunt, quod homicida iustè tenet, & recipit beneficium, quo usque deponitur per sententiam. Iura autem in contrarium inducta dicunt, quod debet carere, & priuari beneficium de iure; quia de iuris rigore est inhabilis ad illud. Non tamen hoc negant, quin hoc sit per sententiam; & sic idem sentiunt.

Quadragesima quinta regula. Presbyter excommunicatus, vel suspensus simpliciter ab ordinibus suis, ministrans in ordine Acolytatus, efficitur irregularis, secundum Guil. Iecus si tantum à Missarum celebratione fuit suspensus.

Quadragesima sexta regula. Clericus in minoribus constitutus excommunicatus, ministrans sacerdoti in altare portando aquam, lumen, & alia similia, non est irregularis, secundum Guil. Idem putat de presbytero, diacono, & subdiacono. Ratio, quia ista nulli ordini sunt annexa, cùm & per laicos literatos expediantur.

Quadragesima septima regula. Episcopus suspensus in pontificalibus celebrando in eis non sit irregularis, quia pontificalia non sint de substantia secundum Guil.

Quadragesima octava regula. Suspensus ab ingressu ecclesie

eleſiae, ſi in ea celebrauit, irregularis eſt; & ſi in tali ſuſpenſione decedit, non ſepelitur in cœmiterio, ut de ſenten. excommun. is cui, libro vj. Notat enim Nouellator in nouella, quod potest in ecclesia audire diuina ſine metu irregularitatis, ſed non ſine peccato; licet Hugo, & Raynalud notauerint, quorum opinio refutatur per modernos.

Quadragesima nona regula. Excommunicatus, vel ſuſpensus baptizans ſolemniter in ſuperpellicio, & ſtola publice, irregularis efficitur ſecundum Guiliel. ſecus ſi aliter, ſcilicet ſimpliciter baptizat, & maxime in neceſſitate.

Quinquagesima regula. Quicunque non potest promoueri ad ordines ſine diſpensatione, nec etiam ad honores, & quicunque eſt ineligibilis, irregularis eſt ſecundum Guiliel. Idem intellige de omnibus caſibus, qui impediunt promouendos, vel deiſciunt iam promotos, vel qui poenam depositionis merentur. Vnde regulare eſt, quod quicunque poſt peractam pœnitentiam non habent ordinis executionem, irregularares ſint, ſicut homicidæ, l. diſt. h. i. extra de ſimo. tanta. Item excommunicatus, interdictus, ſuſpensus, in contemptum clauium ſe faciens ordinari; de ſent. excommun. cum illorum. Item ſi etiam preſumit celebraſte, xj. q. iiij. ſi quis, de vita & honest. cleri. ve clericorum, h. ſi quis igitur. Item violans interdictum; de excess. præl. clerici tata. Item falsarius literarū Papæ, de cri- mine falſi, ad falsariorum, h. j. Talis tamen ſecundum Inno. ſi occultus eſt, poſt absorptionem, & pœnitentiam po- tent ordinari; quia nullo iure cauetur, quod ſit infamis ipſo iure. Item hæreticus; de purgatione canon, inter ſe- licitudines; vel exhibentes hæreticis sacramenta; de hæ- ret. excommun. h. ſi verò. Item ſodomita; de excess. præl. cler. Item presbyter denudans confessionē, de pœnitent. & remif. omnes, c. fin. Item incorrigibilis in contumacia per- ſeuans, de dolo & contu. veritas, h. fin. Item notorium crimen de iure vel facto; de tempo. ordi. c. fin. Item vtens officio affaffinorum, vel defendens, receptans, occultans ſos; licet mors non sequatur inde; de ho. pro huma. li. vj. Item

Item apostata; de apost. c. si. Item schismaticus; de schismatis, c. i. Item intrusus voluntariè per potestareni secularem, viij. q. j. factus, de elect. si quis. Item omne crimen, quod ipso facto inducit infamiam ciuilem, ij. q. vij. S. porro. Item infamia descendens ex delicto per sententiam declarato; quia pena potest demi culpa permanente, jj. q. iii. c. Euphemium, s. hic colligitur. Infamus enim est irregularis, siue infamia sit iuris, siue facti; vt de accusationibus, omnipotens; de testibus, testimonium.

Quinquagesima prima regula. Excommunicatus majori excommunicatione siue ab homine, siue à iure, scinter durante excommunicatione celebrans semper fit irregularis, & est deponendus; de cleri, excommun. mini. latrones, secus, si ignoranter, vt eod. tit. c. Apostolicæ. Si autem dubitaret probabiliter de sententia excommunicantis, præsertim quando conscientius est de culpa sua, propter quam iuslē potuit excommunicari, necnisi tamen exponeat se discrimini, & celebrat, cum sit excommunicatus, irregularis est, & indiget dispensatione Papæ, secundum Guili. vt in d. c. Apostolicæ. Crasta autem ignorantia in talibus iudicatur, vt si citatus peremptoriè nec iuit, nec misit ad terminum, & sic celebrat, licet nihil de excommunicatione sciatur.

¶ Circa præmissa sciendum est, quod suspensus à iudice, siue ad certam diem, siue perpetuo, siue quoisque peniteat, semper si celebrat, est irregularis; quia talis non debet celebrare, nisi prius sententialiter absoluatur, sicut sententia suspenditur. In ultimo tamen casu quidam contradicunt, vt ij. quest. v. presbyteris, vbi dicitur, quod talis ad arbitrium suspendentis facere debet; & si ante abolutionem celebrat, fit irregularis, & idem, de re iudi. dilectus, de excess. prælat. Apostolicæ. Suspensi vero à Deo, vt sunt omnes peccatores celebrantes in peccatis, non sunt irregulares, licet peccent; nisi celebrent in criminalibus, vt in homicidio, in simonia, & similibus, in quibus etiam acta penitentia executio interdicitur, vt supra dictum est. Suspensi autem ab officio à canone propter crimen, si celebrant, irregulares sunt. Et hoc intellige, si suspenduntur.

tur à canone pœnam imponente, non autem approbante, vt in c. cùm æterni, de re iudi. lib. vj. quia etiam in minor excommunicatione existentes suspensi sunt à canone nō imponente pœnam, sed approbante; & quād cito pœnitent, possunt celebrare; de senten. excommun. nuper. vñ de potius dicitur suspensio Dei, quād canonis secundum Guil. Et nota secundum Ioan. And. in Clemen. j. de decinis, in glo. super verbo, donec; quod cùm aliquis suspenditur, donec satisfecerit, sufficit iudicis declaratio super satisfactione sine alia absolutione. In excommunicatis vero est necessaria absolutio post satisfactionem. Concordat ad hoc glo. Ioan. And. in c. sèpè quia, de elect. lib. vj. super versi. donec plene, vbi dicitur, quod illi, qui occupant bona ecclesiarum vacantium, & ea distrahunt, tanti sunt à beneficijs, & officijs suspensi, donec ea plenè restituerint: ipsis autem restituentibus ipso iure sine alia sententia restituerunt, vt notauit Ioan. Andre. lxxxj. distinet, si qui. Præterea sciendum est, quod secundum glossam, xxvj. distinet. deinde. infamia, & irregularitas contracta ante baptismum tollitur post baptismum; & hoc si prouenit ex proprio delicto; quia dona baptismi sunt sine omni pœnitentia, & satisfactione, vt de consecratione, distinctione quarta, cap. sine. Si autem peccatum non deletur quantum ad infamiam, adhuc post baptismum obesset. quod negat Ambrosius vigesimæ sexta distinctione, vna. Vnde si aliquis occidit mille homines ante baptismum, omnis infamia, & irregularitas tollitur, vt quinquagesima prima distinctione, si quis post acceptum: vt patet de Paulo, qui ante baptismum fuit homicida, & tamen postea factus est Apostolus, vt quinquagesima distinctione, cap. si post, s. e contra. Huic tamen dicto aduersantur doctores; nam Archidiaconus in dicto cap. deinde, dicit, quod bene infamia (ex quo non descendit nisi ex peccato) deletur in baptismate, sicut & peccatum; sed non irregularitas, quæ non fundatur super peccato; vnde ita irregularis est, qui occidit cum peccato, sicut qui occidit sine peccato, vt iudex. ne cleri. vel mona. cap. sententiam. & ibi bigami, & corpore vitiati. Et ita ipse Innocen. notauit de diuortijs.

Ipse

Ipse tamen notauit, de homic. c. presbyterum, quantum ad homicidium, ante baptismum, quod siue ex officio, siue ex voluntate fecerit homicidium, non est post baptismum irregularis; quia omnis sequela peccati deleta est. Sed Goffre, de conuersione infidelium, c. j. notauit, quod peccatum, & sequela peccati bene delentur in baptismo, sed non defectus, siue impedimentum. Prima via communiter approbatur. Specu. tamen in titu. de dispensationibus, §. iij. verf. is autem, videtur declinare. &c.

DE CENSURA ECCLESIASTICA:

Cap. XXXIX.

SUMMARIUM.

- I Censura ecclesiastica que dicatur, & quot sint eius species.
- 2 Excommunicationis species quot sunt.
- 3 Propter mortale peccatum homo a Deo traditur satanae.
- 4 Quot sint casus, quibus incidit quis ipso iure, remissione.
- 5 Quotuplex sit minor excommunicatio.
- 6 Percutiens clericum in habitu clericali incidentem, & immiscentem se scens, an sit excommunicatus.
- 7 Quot, & qui sint casus excepti a regula, qua habet, quod in iugens manus violentas in ecclesiasticam personam est excommunicatus.
- 8 An rex nomine intelligatur sponsa de presenti, & matru appellatione intelligantur omnes ascenderentes.

Celestia & censura est spiritualis pena, quam ecclesia propter inobedientiam infligit locis, & vniuersitatibus, sacramentalia singularibus personis, communionem, & status spirituales interdicendo. Censura tamen principalis est punitio inobedientiae hominis, vel canonis. Quos sunt autem species censurae ecclesiasticae? Responde, ut in decre. querenti, de verb. sign. Et dic, quod sunt tres, scilicet, interdicti, suspensionis, & excommunicationis. Dico, quod excommunicatio est censura ecclesiastica propter contumaciam, vel crimen in singulares personas.